

17.12.2016

Varesjärven hoito ry:n tiedote jäsenille

Ensi vuosi 2017 on yhdistyksen 15. toimintavuosi. Yhdistyksen jäsenmäärä, noin 60 on pysynyt kaiken aikaa suhteellisen vakaana. Järven vaikutuspiirin alueella on yhteensä noin sata mökkiläistä ja maanomistajaa, joten potentiaalia suuremmallekin jäsenmäärälle olisi. Järven hyvinvointi ja virkistysarvo ovat varmasti meille kaikille yhteinen asia.

Kuten kaikki tiedämme, Varesjärvi on kaunis, mutta matala. Mataluudesta johtuen haasteellinen tehtävä on ollut saada aikaan toimenpiteitä, joilla rehevöitymistä voidaan rajoittaa ja jopa vähentää. Yhdistyksen toiminta perustuu pitkälti vuonna 2006 päättyneeseen kehittämishankkeeseen. Hankkeen perusteella saatiin toiminnalle myös merkittävää EU-tukea. Suurin ponnistus on ollut patohanke, jonka avulla veden keskivettä nostettiin hieman ja veden pinnan korkeuden vaihtelut saatiin aisoihin.

Padon kuntoa seurataan tiiviisti muutamia kertoja vuodessa tehtävällä havainnoinnilla ja mittauksilla. Viimeisen vuoden aikana padon yläreuna on siirtynyt noin 25 mm joelle päin. Ponttilankkupatooton kohdistuu järven puolelta kolmen metrin korkuinen vapaa vedenpaine, mikä ei ole padolle pikkutekijä. Lankkupadon oleellisena tukena on joen puolella vastavoimaa antava kivimassa. Kivimassa tuotiin paikalle kahtena eri helikopterikuljetuksena. Kivien yläpinta on vuosien saatossa vajonnut alaspäin noin 30 cm, osaksi hitaasti litistämällä alle jäänyttä mutakerrosta ja osaksi vyörymällä voimakkaampien virtausten mukana taustarinnettään alaspäin. Varovainen arvio on, että kiviä olisi lähivuosina hyvä lisätä varmistamaan tarvittavaa tuentavoimaa. Patoa vakauttamassa on myös kaksi harusvajeria, jotka asennettiin ponttiseinän asennusaikana tiukalle. Harukset ovat vähitellen löystyneet mm. suossa olevien ankkuripylväiden annettua periksi. Harusten kiristäminen olisi mahdollista, mutta sitä ei toistaiseksi ole pidetty välttämättömänä.

Järven veden pinnan korkeutta, näkösyvyyttä kasvillisuutta seurataan säännönmukaisesti. Hyvin keskeinen seurattava asia on vesikasvillisuus. Kehittämishankkeeseen liittyen järvelle luotiin ns. kasvillisuuslinjat, joissa tapahtuvia kasvillisuusmuutoksia seurataan vuosittain. Kasvillisuuslinjojen pituudet vaihtelevat välillä 50 m -100 m riippuen linjoilla vallitsevista veden syvyyksistä. Linjojen sijainti selviää osoitteesta <http://kettula.org/varesjarvi/kasvkart.pdf> . Samasta tiedostosta löytyy myös alkutilanne vuonna 2005, joten jokainen voi itsenäisesti tarkastella muutoksia rannoilla soudellessaan. Linjojen tarkastelu yhdistyksen toimesta ajoitetaan heinä- ja elokuun vaihteeseen.

Ennen keskiveden nostoa ongelmana pidettiin pääasiassa ruskoärviän suurta määrää rantojen liepeillä, mutta nykyisin siitä on haittaa paikoittain järven matalammassa osissa. Toisaalta on muistettava, että ko. kasvi on eräs puhtaan veden indikaattoreista. Muutama vuosi sitten järven pääaltaalla esiintyi laajoja ahvenvitakasvustoja, jotka vähenivät viime kesäksi. Silloin taas ihmeteltiin ja ihailtiin valkokukkaisia järvisätkinlautoja. Kenties harmillisimpana uutena tulokkaana on parina viime kesänä havaittua vesiruttoa nähty lähes joka puolelta järveä. Nähtäväksi jää, kuinka hyvin se menestyy tällaisessa mutapohjaisessa järvessä, joka ei ole sen tyypillistä kasvualustaa. Toivottavasti se ei menesty. On hyvä muistaa, että kasvimaailma kilpailee elintilasta, kasveja tulee ja menee. Järvellä on toteutettu vuosittain vesikasvien koneellista niittoa. Pari asiaa on tärkeää jokaisen muistaa; kasvimaassa on poistettava järvestä ja liikaa ei kannata parturoida esim. rantojen järviruokoa, joka suodattaa valumavesiä ja vie elintilaa epätoivotuilta kasveilta.

Päätävän vuoden 2016 syksyllä oli tarkoitus toteuttaa rantojen ruoppausta asukkaiden omalla kustannuksella ja järviyhdistyksen opastuksella. Koneen tilaaminen, aikataulutusta ja ruoppauskohteiden kartoitus oli Varesjärven hoito ry:n vastuulla. Kiinnostuneita oli riittävästi. Ruoppausurakoitsija ei kuitenkaan saanut meitä mahtumaan tämän vuoden 2016 aikatauluihinsa.

Nyt urakoitsijan kanssa on sovittu uudesta aikataulusta siten, että ruoppaukset aloitetaan 2017 elosyyskuun vaihteessa. Ensi keväänä, kun jäät sulavat, katsotaan ovatko samat henkilöt edelleen kiinnostuneita ja onko tullut uusia kiinnostuneita.

Järven kunnosta huolehtiminen on pitkäjänteistä puuhaa. Kun on kyse pitkäaikaisesta jopa päättymättömästä työstä, niin tärkeää on ollut itse aloitus noin 15 vuotta sitten. Eri toimilla on saatu aikaan se, että järven veden korkeus ja korkeuden vaihtelut on saatu kuriin, joka on ollut edellytys sille, jotta ylipäättään on mahdollista rajoittaa rehevöitymistä. Toinen keskeinen asia on se, että järven tilaa seurataan systemaattisesti. Seurattavia asioita ovat mm. veden korkeus, veden näkösyvyys, vesikasvitilanne, valumatilanne, vesianalyysit jne. Varesjärvi on eri vesianalyyseissä todettu veden laadultaan varsin puhtaaksi. Järvi on ns. latvajärvi, johon ei päädy vettä muista vesistöistä. Viime vuosina on havaittu myös veden kirkastuneen entisestään.

Yhdistyksen hallitus on tykönään miettinyt myös sitä, miten saisimme ihmiset entistä enemmän kiinnostumaan Varesjärven hoitamisesta ja olisiko mahdollista ja tarpeen luoda lisää yhteisöllisyyttä Varesjärveläisten keskuuteen. Tähän suuntaan oli viime mökkikauden päätteeksi ehdotettu venetsialaiset. Jonkin verran lyhtyjä nähtiinkin järven rannoilla.

Yhdistyksen vuosikokous on vuosittain kesäkuussa juhannuksen tienoilla. Yhdistyksen alkuvuosina tupa oli täynnä. Viime vuosina kokouksissa on nähty hallituksen lisäksi vain muutamia aktiivisia. Monet hallituksen jäsenet ovat olleet mukana hallituksessa yhdistyksen alusta lähtien, kohta siis 15 vuotta. Tämän tyyppiselle toiminnalle jatkuvuus on eduksi. Mutta eduksi olisi myös saada uusia ajatuksia toimintaan. Toivomus onkin, että Varesjärviläiset irrottaisivat aikaansa ja osallistuisivat vuosikokoukseen. Pakolla ketään ei "määrätä" hallitukseen eli sitä ei tarvitse pelätä. Hallitus on saatu suhteellisen vaivattomasti kasaan ilman pakkoa yhdistykseen toimintaan sitoutuneista ihmisistä.

Yhdistyksen hallituksen taholta nähdään toivottavaksi, että järven asukkaat lähestyvät yhdistä hyvillä ehdotuksilla ja ajatuksilla.

Yhdistyksen hallituksen yhteystiedot löytyvät osoitteesta www.kettula.org/varesjarvi

Kaikki ovat tervetulleita mukaan toimintaan – Varesjärvi on meidän yhteinen asia!!!!

Varesjärven hoito ry:n hallitus toivottaa kaikille yhdistyksen jäsenille

LEPPOISAA JOULUA 2016 JA HYVÄÄ UUTTA VUOTTA 2017